

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος - Σοφοκλής

Ενότητα 12: Ο Αΐας του Σοφοκλή –
Στίχοι 815 - 865 του Γ' επεισοδίου

Ευφημία Καρακάντζα

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Γλωσσικός και ιδεολογικός σχολιασμός των στίχων 815 - 865 του τρίτου επεισοδίου της τραγωδίας *Αΐας* του Σοφοκλή.

Περιεχόμενα ενότητας

- Γλωσσικές παρατηρήσεις στους στίχους 815 - 865.
- Ερμηνευτικές παρατηρήσεις στους στίχους 815 - 865.

Γλωσσικά σχόλια

- **τομός, -ή, -όν (< τέμνω) = κοφτερός**
- **πήγνυμι & πήσσω, πήξω, ἔπηξα, πέπηχα / Μεσ. & Παθ. πήγνυμαι, πήξομαι, ἔπηξάμην, πέπηγμαι & πέπηγα = μπήγω στην γη, στερεώνω**
- **ἡ θηγάνη = ακόνι**
- **περιστέλλω, περιστελῶ, περιέστειλα = τυλίγω ολόγυρα, ντύνω, ετοιμάζω. Εδώ, ντύνω με χώμα, μπήγω γερά στην γη, ετοιμάζω**

Γλωσσικά σχόλια

- **εὐσκευέω (< σκευή) = ετοιμάζω / ετοιμάζομαι**
- **ἄρκέω, ἄρκέσω, ἤρκεσα (+ δοτ προσ. + αιτ πραγμ) = κρατῶ κάτι μακριά από κάτι άλλο**
- **ἄρκέω, ἄρκέσω, ἤρκεσα (+ δοτ προσ.)= βοηθῶ κάποιον, συνδράμω**
- **πρόβλητος, -ον = απορριγμένος, παραρριγμένος**

Γλωσσικά σχόλια

- **στ. 830:** θυμηθείτε τον πολύ όμοιο στίχο από το προοίμιο της Ιλιάδας (A 4): *αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσι*
- **ἀσφάδαστος = χωρίς σπασμό**
- **τῶς:** δεικτικό επίρρημα που αντιστοιχεί στο ερωτηματικό επίρρ. *πῶς* και στο αναφορικό *ὧς*

Γλωσσικά σχόλια

- **ποίνιμος** = εκδικητής
- **χρυσόνωτος** = χρυσοποίκιλτος
- **ἤσω**: Μελλ του *ἴημι*
- **ὁ κωκυτός** = θρήνος
- **μυθήσομαι** < μυθέομαι

Αφηγηματολογικές & ιδεολογικές παρατηρήσεις

- Σημεία τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής:
 1. Το σπαθί προσωποποιείται
 2. Επίκληση στον Δία και τον Τεύκρο να προστατεύσουν το νεκρό του σώμα
 3. Διακειμενική ανάγνωση της Ιλιάδας
 4. Επίκληση στους θεούς: Ερμή, Ερινύες, Ήλιος
 5. Την ύστατη στιγμή του θανάτου ο Αϊάντας συμφιλιώνεται με τους Ατρείδες;
 6. Επίκληση της φύσης: Σαλαμίνα, Αθήναι, τρωική πεδιάδα

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών. Ευφημία Καρακάντζα. Τίτλος μαθήματος:
Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος – Σοφοκλής. Ενότητα 12: Ο Αΐας του
Σοφοκλή – Στίχοι 815 - 865 του Γ' επεισοδίου. Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1868/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

